މިގަޑި ކިރިކިރި ފުރާނަގެ އާޚިރަތުގައި، اللهގެ ޙަޟްރަތުގައި ހުރެވޭނެ. އެންމެނާ ރައްކާތެރިވާ!

ޕުސްގަދު

بلغوا عني ولو آية
-رواه البخاري-

ޕުސްގަދު

ޢަދަދު:1 ޖިލްދު:8 ހުކުރު، ١٤ رجب ١٤٤٢، 26 ފެބްރުއަރީ 2021، ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު: 2203/2019

محررގެ قلمން

އެމީހެއްގެ ވެރިރައްބާ ބައްދަލުވުމަށް އެދޭ މީހާ

ތިބާގެ ވެރިރައްބާ ބައްދަލުވުމަށް އެދޭނަމަ އެކަން ވާނީއެވެ. ތިބާއި އެ ރައްބުގެ މަޤާމުގެ ކަމެވެ. ރައްބަކީ މަޤާމުގެ ނިސްބަތާއިން ޚުތުބާގެ ޝަރަފް ދަރަޖައެވެ. ތިބާ އާއި އެކުން ހުރި މަޤާމުގެ ނިސްބަތުން ރައްބަކީ الله تبارَكَ وَتعَالَىއެވެ. އެއީ ޤުރުއާނުގެ ފުރަތަމަ ސޫރަތެވެ. ޚިޔާނާތް ނުކޮށް ޤުރުއާނުގައި ޝުކުރު އަދާކޮށް ވާނެއެވެ. ޙައްޤު ވާނެ ފަދައިން އެ ޙަމްދުކުރުމެވެ:-

﴿ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝٢﴾ (الفاتحة: ٢)

މާނައީ:- "حمد ހުރީ، عالم ތަކުގެ ވެރި الله އަށެވެ."

އަޅުގަނޑު ތަކުގެ ވެރިރައްބާ ބައްދަލުވުމަށް އެދޭނަމަ ތިމާގެ ކަންތައްތަކަކީ ކޮން ކަމެއްބާއެވެ؟ ކަލޭގެ ސުވާލަށް އަންނަ ޖަވާބު ޤުރުއާނުގައި الله ވަޙީކުރައްވައެވެ ﴿... فَمَن كَانَ يَرْجُوا۟ لِقَآءَ رَبِّهِۦ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَٰلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًۢا ۝١١٠﴾ (الكهف: ١١٠) މާނައީ: "...ފަހެ، އެމީހެއްގެ ވެރިރައްބާ ބައްދަލުވުމަށް އެދޭމީހާ (ދަންނަންވާށެވެ!) ފަހެ، އެމީހާ صالح عملތަކެއް ހިންގާށެވެ! އަދި އޭނާގެ ވެރިރަސްކަލާނގެއަށް އަޅުކަން-ކުރުމުގައި، އެއްވެސް މީހަކު ބައިވެރި ނުކުރާށެވެ!" މިއެވެ.

މި އާޔަތުން އެނގެނީ صالح عملތަކާ މީހާ އާއި، އެ މީހެއްގެ ވެރިރަސްކަލާނގެއަށް އަޅުކަންކުރުމުގައި އެއްވެސް ޝަރީކެއް ބައިވެރި ނުކުރާ މީހާއަށް، އޭނާގެ ރައްބާ ބައްދަލު ކުރެވޭނެ ކަމެވެ.

ޞަޙީޙު ޙަދީޘް ޤުދުސީއެއްގައި الله ރަސޫލާ ކަންފުޅު އިރުޝާދުކުރެއްވިއެވެ. އެއީ ޚުދުކަން ޙަދީޘެއް ނުވަތަ ކަމަށްވާ ތިޔަ ބޭކަލުންނަށް ކޮންމެހެން ބައްލަވާށެވެ. އެ ރަސޫލާގެ ރަސޫލާ مُحَمَّدٌ صَلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمއެވެ. އިރުޝާދު ފަރުމާނެއް ކުރެއްވުމުގެ ބައްލަވާނެ ކަމާއި ޚިޔާނާތް ނުކޮށް ޙަދީޘްގައި އެނގޭ ކަމެވެ.

اللهއަށް އަޅުކަން ކުރުމުގައި އެހެން އެއްވެސް ޝަރީކެއް ބައިވެރި ނުކުރުމަށް ކުރި ހަދައި ހުރިހާ މަސައްކަތެއްގައި ހަމައެކަނި الله تبارَكَ وَتعَالَىގެ ވަޙީ ހުރުމުގެ އަދާއިގެން ކުރުމެވެ. އެއްވެސް އަޅުކަމެއްގައި اللهއާއެކު ޝަރީކެއްގެ ޚިޔާލުގައި ނުހުރުން އެކަމަކީ، އެ ބައިތަކުގެ ހިޔަވަހި އެ ހުރި ޚިޔާލާއި ނުހުރުމުގެ މައްސަލަން الله تعَالَىއަށް ޚާލިޞްކޮށް ފަށަށްވާނެއެވެ. އަޅުކަމުގައި الله ނޫން ޝަރީކެއްގެ ނުހުރުން ހެދިފައެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން ވެރިރައްބާއި ބައްދަލުވުމަށް އެދި صالح عملތަކާ ބައްދަލު ކުރުމުގައި ޚަރަދުކުރަމާތޯ! އަދި އެކަލާނގެއަށް އަޅުކަން-ކުރުމުގައި، އެއްވެސް މީހަކު ބައިވެރި ނުކުރާ ބައްދަލު ކުރުމުގައި ޚަރަދުކުރަމާތޯ! ❑

محمد أفضل

ﷺ ﷺ ﷺ

އުންމަތުގެ މައިބަދައަކީ ޒުވާނުން

الشيخ شفيع عبد الله

އިންސާނަކު ދުނިޔެއަށް އުފަންވުމުންފެށިގެން އޭނާގެ ހަޔާތަށް އެކިއެކި މަރުޙަލާތަކެއް އަތުވެއެވެ. މި މަރުޙަލާތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ މުހިންމު މަރުޙަލާ އަކީ ޒުވާންކަމުގެ މަރުޙަލާއެވެ. ޒުވާންކަމުގެ ދުވަސްވަރެވެ.

މާތް ނަބިއްޔާ صَلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْގެ

ހަދީޘްތަކަށް ނަޒަރު ހިންގައިލުމުން ވެސް މިކަން ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުވެއެވެ. އެގޮތުން، ޤިޔާމަތް ދުވަހުގެ ހިޔާވަހިކަން ލިބޭ ހަތް މީހުންގެ ތެރޭގައި މާތް ﷲ އަށް އަޅުކަން ކުރުމުގައި ޒުވާނަކު ހެދިބޮޑުވި ޒުވާނާގެ ވާހަކަ ހިމެނިގެންވެއެވެ. ހަމައެހެންމެ، އިސްލާމާ ދެކޮޅުވެރިން، ޤުރައިޝީ ކާފަރުން އެންމެ ހަރުކަށި ސުވާލެއް ކުރުމުން، އެ ސުވާލުކުރަމުން އޭނާ ޖަވާބު ދިނުމުގައި ބުނީ އޭނާގެ ފަހަތުން ދަނީ ނިކަމެތި ބަޔަކު ކަމަށެވެ. ނަބިއްޔާގެ ފަހަތުން ގިނައިން ތަބާވީ ޒުވާނުން ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މި ޒަމާނުގައި ވެސް ކަން ހުރީ އެގޮތަށެވެ. ޒުވާނުންނަކީ އުންމަތުގެ ބާރު ކަމުގައި ދެކެވެއެވެ. ދީނުގެ ދަޢުވަތަށް ބާރު ލިބެނީ ވެސް ޒުވާނުން ދީނަށް ތަބާވުމުން ކަމަށްވާތީ ދީނުގެ ދަޢުވަތުގެ މުހިއްމު ބައަކީ ވެސް ޒުވާނުންނެވެ. ދަޢުވަތުގެ މަސައްކަތުގައި ވެސް ކުރިއަށް ދަނީ ޒުވާނުންނެވެ. ޒުވާނުން ދީނުގެ ދަޢުވަތުގެ މުހިންމު ބައެކެވެ.

އިސްލާމީ އުންމަތުގެ މައިބަދައަކީ

ޒުވާނުންނެވެ. އުންމަތް ނަގައި ކުރިއަށް ގެންދަނީ ޒުވާނުންނެވެ. އުއްމީދު ކުރެވޭ އުންމަތުގެ ކުރިމަގު ޒުވާނުންނެވެ. ކުރިއެރުން ޒުވާނުންނަށް ވަމާއެވެ، ޒުވާނުންނަކީ ބާކީ ހުރި ވަގުތު ޚަރަދުކުރެވޭ ކަމުގެ ބާރެވެ، ބާރާ ކަންކަން ކުރެވޭ ޝަބާބު އިސްލާމްގެ ކާމިޔާބީ ހާޞިލުކުރާ ޒުވާނުން އިތުރު ކަމުގައި ހިފަހައްޓަން ޖެހެނީ ދިރިހުރި ޒުވާނުން ދީނަށް ނަސޭހަތްތެރިވުމެވެ.

މާތް ނަބިއްޔާ صَلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمْއަށް

އިސްލާމްދީނުގެ ދަޢުވަތު ފެތުރުމުގައި ތާއީދުކުރި އެކިގޮތްގޮތުން އެހީތެރިވި ބޭކަލުންނަކީ ޒުވާނުން ބޭނުންވެލާ ބޭކަލުންނެވެ. އެކިގޮތުން ސުވާރީގެ ދަޢުވަތުގައި އިސްކަންދޭނެ ބޭކަލުން ޚިދުމަތް ދަޢުވަތުގެ ބޭރުން އިސްލާމްދީނުގެ ޢަމަލުތަކުގެ ބައެއް ކުރިއެރުވި ބޭކަލުން ކުރިއަށް ދިޔަ ޒަމާނެއެވެ. އެއީ ތެރޭގައި ހުރިހާ ކަމެއްގައި ދަޢުވަތު ކުރިއެރުވުމުގެ ވަރުގަދަ އެހީތެރިކަން ދެއްވި ޒުވާނުންނެވެ. ދަޢުވަތު ކުރިއަރުވައިދިނުމުގައި ވެދިން ދިރުން ބޭނުންކުރުމުގައި ވެސް ޒުވާނުންނެވެ.

މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢު ވެސް ބޭނުން ވަނީ އެފަދަ ޒުވާނުންނަކަށެވެ. ދީނީ އިސްލާމީ އުންމަތް އަބަދުވެސް ބަރޯސާވަނީ މުޖުތަމަޢުގެ ނަގައި ކޮޅަށްޖެހި އެދުރުން ބައިވެރިވާ ޒުވާނުންނަށެވެ. ވަޒަނާވާ އިސްލާމީ މުއްސަނދިކަމާ، ހަރުދަނާ އަޚްލާޤު ހިފެހެއްޓި ދީނަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޒުވާނުންނެވެ. ވަޒަން ވަރު ޒުވާނުންނަކީ ބާރުގެ މަސްދަރެވެ. އުންމަތް ވަރު ޒުވާނުންނަކީ ބާރުގެ މަސްދަރެވެ. ވަރުގަދަ ބާރު ކުރިން ނަގައިދެނީ ކުރާނެ ހިތްވަރެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީނާއި ދީނުގެ އުއްމީދު ފުޅާ ކުރުމަށް އެއީ ގެންގުޅޭ ޝަރަފެވެ. ❑

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

مريم طعمة

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ